

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 366/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., D., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody R., zastúpeného advokátom Mgr. V. L., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 To 136/2009 z 11. februára 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 25/2010 z 27. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2011 doručená sťažnosť J. B., D., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody R. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 To 136/2009 z 11. februára 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 25/2010 z 27. januára 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 75/2008 zo 7. októbra 2009 uznaný vinným z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 a ods. 2 písm. i) a j) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 24 rokov a 4 mesiace.

Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 To 136/2009 z 11. februára 2010 bol označený rozsudok okresného súdu zrušený a zmenený tak, že sťažovateľovi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 20 rokov.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol tak, že ho v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol, pretože neboli zistené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že označenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základných práv zaručených čl. 17 ods. 5 a čl. 48 ods. 2 ústavy, princípov rovnosti zaručených čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Svoje námietky sťažovateľ opieral o túto argumentáciu:

„Podľa môjho názoru sa krajský súd ako odvolací súd nevysporiadal so závažnými procesnými pochybeniami, ktoré sprevádzali celé prípravné konanie a ktoré znemožnili, aby som bol odsúdený v zákonomnom procese.

Pred vznesením obvinenia voči mne a ďalším spoluobžalovaným M. D. a Š. H. bolo svedkovi J. K. na základe jeho výpovede na Krajskom úrade justičnej a kriminálnej polície v Trenčíne dočasne odložené vznesenie obvinenia z trestného činu vraždy a nedovoleného ozbrojovania to v zmysle §-u 205 ods. 1 tr. poriadku a to z toho dôvodu, že vznesenie

obvinenia proti J. K. by podstatne sťažilo objasnenie zločinu spáchaného organizovanou skupinou. Podľa §-u 205 ods. 1 je možné dočasne odložiť vznesenie obvinenia spolupáchateľovi, ktorý sa významnou mierou podieľa na objasňovaní trestnej činnosti, avšak v poslednej vete §-u 205 ods. 1 tr. poriadku je jasne uvedené, že dočasne odložiť vznesenie obvinenia sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, na objasnení ktorého sa podieľa. Rozhodujúci dôsledok takéhoto procesného úkonu, teda odloženia vznesenia obvinenia voči J. K. bol ten, že v celom prípravnom konaní aj v súdnom konaní bolo jeho procesné postavenie obrátené, namiesto obvineného sa z neho stal svedok. Na toto procesné pochybenie som upozorňoval už v prípravnom konaní, na okresnom súde a hlavne v odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Krajský súd v Trenčíne vo svojom odôvodnení rozsudku uviedol, že je možné prisvedčiť argumentom uvedeným v odvolaní, že pokiaľ by bol J. K. organizátorom alebo návodcom uvedenej trestnej činnosti, nemohol by v trestnom konaní, ktorého predmetom je náležité zistenie a objasnenie vraždy O. D. vystupovať ako svedok za požitia inštitútu dočasného vznesenia obvinenia podľa §-u 205 ods. 1 tr. poriadku. Krajský súd ďalej uviedol vo svojom odôvodnení rozsudku, že z výsledkov dokazovania jednoznačne vyplýva, že na trestnej činnosti sa popri obžalovaných mal podieľať aj J. K. a to dokonca vo vyššej forme spolupáchateľstva podľa §-u 9 ods. 1 tr. poriadku. Krajský súd zašiel tak ďaleko, že v súvislosti s týmto zmenil aj skutkovú vetu trestného činu vraždy a to tak, že páchatelia teda J. K. a ja sme po vystúpení s vozidla na nebohého O. D. štyrikrát vystrelili z krátkej guľovej zbrane z bezprostrednej blízkosti. Krajský súd sa však napriek všetkým dôkazom, z ktorých vyplývalo, že organizátorom a návodcom trestného činu vraždy bol J. K., ktorý mal na to aj motív, sa nestotožnil s názorom obhajoby, že dôkazný prostriedok výsluchov a konfrontácii svedka K. bol vykonaný v rozpore s §-om 205 ods. 1 posledná veta tr. poriadku a že nebol teda získaný nezákonným spôsobom a takýmto postupom ani nedošlo k porušeniu práv obžalovaných na obhajobu.

V dovolaní na Najvyšší súd, ktoré som podal proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.j. 23To 136/2009 som ako dôvod uviedol § 371 ods. 1 písm. g/ tr., poriadku zákona č. 301/205 Z.z. a to na tom právnom podklade, že rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a §-u 374 ods. 3 ako dôvod dovolania aj konanie na súde I. stupňa ak vytykané pochybenia neboli napravené v konaní

o riadnom opravnom prostriedku. Argumentoval som v podstate tým istým spôsobom, ako v odvolaní na krajský súd, že dôkazy a to konkrétne výsluchy a konfrontácie J. K., obhliadka miesta samého boli vykonané nezákonným spôsobom a že rozhodnutie krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, pretože došlo k porušeniu ustanovení §-u 205 ods. 1 posledná veta tr. poriadku, pretože J. K. ako organizátorovi a návodcovi trestnému činu vraždy O. D. nemohol byť poskytnutý inštitút dočasného odloženia vznesenia obvinenia podľa § 205 ods. 1 tr. poriadku, na základe čoho v celom prípravnom konaní, ako aj na súdom I. a II. stupňa vystupoval ako svedok. Najvyšší súd dovolanie odmietol, pretože nie sú podľa jeho názoru dôvody na podanie sťažnosti pre porušenie zákona.

Som toho názoru, že Najvyšší súd SR pri rozhodovaní o mojom dovolaní sa mal vysporiadať s tou skutočnosťou, že použitie §-u 205 ods. 1 tr poriadku u J. K., teda že bolo u neho dočasne odložené vznesenie obvinenia je v rozpore s prevedeným dokazovaním a so zákonom, pretože z predmetného dokazovania z celého spisu jednoznačne vyplýva, že organizátorom a návodcom trestného činu vraždy bol J. K. a v zmysle §-u 205 ods. 1 posledná veta trestného poriadku u takejto osoby nemôže dôjsť k dočasnému odloženiu vznesenia obvinenia. Argumentáciu Krajského súdu v Trenčíne a Najvyššieho súdu SR, že aj keby bolo došlo k porušeniu ustanovení §-u 205 ods. 1 posledná veta tr. poriadku nezmenilo by sa nič na mojom uznaní viny a výške uloženého trestu. Takáto argumentácia je scestná, pretože sa tu v prvom rade jedná o to, že došlo k získaniu dôkazov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, pričom treba vidieť, že celé moje uznanie viny je postavené na výpovediach J. K. v prípravnom konaní a na pojednávaniach pred okresným súdom.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti týmto nálezom:

„Uznesením Najvyššieho súdu SR č.j. 5T 25/2010 zo dňa 27.1.2011 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.j. 23To 136/2009 zo dňa 11.2.2010 došlo k porušeniu základných ľudských práv a slobôd sťažovateľa vyplývajúcich z čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy SR.

2. Ústavný súd SR zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR č.j. 5T 25/2010 alternatívne zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.j. 23To 136/2009 a prikazuje, aby

Najvyšší súd SR znovu konal vo veci dovolania J. B. alternatívne Krajský súd v Trenčíne znovu konal vo veci 23To 136/2009

3. Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť J. B. trovy konania v sume 261,82 eur, slovom dvestošesťdesiatjedna eur 82 centov do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu Mgr. V. L., P.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V úvode chce ústavný súd poukázať na formálne nedostatky sťažnosti, ktoré preklenul bez toho, aby sťažovateľ a vyzýval na ich odstránenie.

Sťažovateľ v úvode sťažnosti výslovne formuloval námietku porušenia čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak do samotného petitu sťažnosti námietku porušenia čl. 37 ods. 3 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru nezahrnul.

Ústavný súd zohľadnil celkový obsah návrhu na začatie konania, ktorým je v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný, a vychádzal z celkového kontextu sťažnosti, v rámci ktorého sťažovateľ prezentoval argumentáciu, podľa ktorej sa konajúce súdy v odôvodnení svojich rozhodnutí nevysporiadali s námietkami procesných pochybení vedeného trestného konania. Predmetná argumentácia v podstate obsahovo v hrubých rysoch signalizuje námietku porušenia garancií spravodlivého procesu zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorú sťažovateľ formuloval v úvodnej časti sťažnosti. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pojal námietku porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru do predmetu svojho konania napriek tomu, že nebola zahrnutá do samotného petitu sťažnosti.

Podobne, vychádzajúc z toho, že v petite sťažnosti formuloval sťažovateľ aj námietku porušenia čl. 47 ods. 3 ústavy, ktorému obsahovo zodpovedá čl. 37 ods. 3 listiny, zohľadnil ústavný súd aj námietku porušenia tohto článku listiny, ktorú sťažovateľ sformuloval len v úvode sťažnosti a do petitu ju nezahrnul.

Ústavný súd tak vymedzil predmet konania v takom rozsahu, ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

Ústavný súd odstránil aj zrejmu nesprávnosť sťažnosti týkajúcu sa označenia spisovej značky namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu a na všetkých miestach sťažnosti uviedol jeho správnu spisovú značku – 5 Tdo 25/2010.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 48 a čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 To/136/2009 z 11. februára 2010

Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010).

V zmysle uvedeného preto ústavný súd pristúpil k preskúmaniu námietok sťažovateľa uplatnených vo vzťahu k označenému rozhodnutiu krajského súdu, ktoré bolo napadnuté dovolaním sťažovateľa a dovolacím súdom posúdené ako neprípustné.

Preskúmaním sťažnosti a dotknutej časti rozhodnutia krajského súdu ústavný súd zistil tieto relevantné skutočnosti, ktoré boli východiskom pre jeho rozhodovanie:

Odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu v časti, ktorej sa týka aj sťažnosť podaná ústavnému súdu, sťažovateľ založil na argumentácii v podstate totožnej s odôvodnením sťažnosti. Sťažovateľ dôvodil tým, že sa odvolací súd napriek existujúcej dôkaznej situácii, z ktorej podľa názoru sťažovateľa jednoznačne vyplývalo, že sa svedok J. K. (ďalej aj „svedok J.K.“) podieľal na spáchanom trestnom čine vraždy ako jeho organizátor a návodca, nevysporiadal s námietkou obhajoby o nezákonnosti dôkazov, a síce výsluchu tohto svedka a konfrontácií s týmto svedkom vykonanými, pretože skutočnosť

postavenia organizátora trestného činu uňho vylučovala možnosť odložiť mu dočasne vznesenie obvinenia v zmysle ustanovení § 205 ods. 1 Trestného poriadku.

Krajský súd v danom rámci v odôvodnení uznesenia uviedol, že svoju prieskumnú právomoc zamerlal na námietky obhajcu sťažovateľa týkajúce sa procesného postupu trestného konania, obsahom ktorých bola namietaná nezákonnosť postupu v súvislosti so svedeckými výpoveďami J. K.

Krajský súd poukázal na to, že preskúmal argumentačné tvrdenia obhajoby o podiele uvedeného svedka na spáchaní trestného činu vraždy v postavení organizátora a návodcu, čo podľa názoru obhajoby vo vzťahu k jeho osobe vylučovalo aplikáciu inštitútu dočasného odloženia vznesenia obvinenia, ktorý ho postavil do pozície svedka v prerokúvanej trestnej veci. Krajský súd na tomto mieste skonštatoval, že z hľadiska formálno-procesného postupu pochybenie u policajta vykonávajúceho vyšetrovanie v prípravnom konaní nezistil, pričom podotkol, že k realizácii tohto inštitútu bol policajtovi poskytnutý súhlas príslušným prokurátorom vykonávajúcim dozor nad zákonnosťou prípravného konania.

Krajský súd prezentoval skutkové úvahy, v ktorých uviedol, že zo skutkových viet obžaloby a tiež prvostupňového rozsudku výslovne vyplýva, že na predmetnej trestnej činnosti sa mali popri obžalovaných (sťažovateľa a spolupáchateľa) podieľať aj J. K. a ďalšia osoba, u ktorej bolo jej trestné stíhanie vylúčené na samostatné konanie podľa ustanovenia § 21 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu jej pobytu na neznámom mieste. Krajský súd poukázal na to, že v skutkovej vete č. 2 vo vzťahu k osobe svedka J. K. je jasne uvedené jeho procesné postavenie, a síce dočasné odloženie vznesenia obvinenia voči jeho osobe.

Krajský súd pokračoval v argumentácii a uviedol, že z výsledkov dokazovania účasť svedka J. K. na spáchaní predmetného trestného činu aj vyplýva, dokonca vo vyššej forme (páchateľstvo). Krajský súd sa vyjadril, že je možné prisvedčiť názoru obhajoby, že u jeho osoby boli preukázané v odvolaní špecifikované okolnosti nasvedčujúce existencii jeho motívu k spáchaniu skutku. Takýto motív podľa názoru krajského súdu mal však aj sťažovateľ, pričom preukázanie samotného spáchania skutku nevyžaduje nutnosť bez

akýchkoľvek pochybností ustáliť aj konkrétneho člena organizovanej skupiny, teda organizátora, ktorý úmyselne zosnoval a riadil spáchanie trestného činu. Podľa krajského súdu v tomto smere proti osobe svedka J. K. svedčia len neskoršie výpovede sťažovateľa a existencia motívu, pričom svedok J. K. o svojom podiele na spáchaní predmetného trestného činu vypovedal odlišne. Krajský súd preto uzavrel, že nie je možné jednoznačne ustáliť u svedka J. K. aj formu účasti na trestnej činnosti v postavení organizátora (príp. návodcu). Pre takýto záver podľa konštatovania krajského súdu nepostačuje ani ďalšia skutočnosť, že poznal poškodeného dlhšiu dobu a zoznámil s poškodeným aj sťažovateľa. Podľa krajského súdu nepostačuje ani skutočnosť, že práve on poškodeného vylákal „na cestu za prácou do cudziny“ pre účely vytvorenia vhodných podmienok na spáchanie skutku, táto skutočnosť nasvedčuje iba rozdeleniu úloh v rámci organizovanej skupiny, pričom je prirodzené, že táto úloha pripadla jemu, teda osobe, ktorá poškodeného najviac poznala a ktorej poškodený dôveroval.

Krajský súd odvolávajúc sa na tieto skutkové úvahy vyvodil záver, že dôkazný prostriedok v podobe výsluchu svedka J. K. nebol vykonaný v rozpore so zákonným ustanovením § 205 ods. 1 Trestného poriadku.

Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať skutkové a právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, s výnimkou ich arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti majúcej za následok porušenie základného práva (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Krajský súd skúmajúc námietku obhajoby o nezákonnosti vykonaných dôkazov opierajúcu sa o tvrdenie porušenia ustanovení § 205 ods. 1 Trestného poriadku konštatoval zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní z hľadiska formálno-procesných požiadaviek. Následnou aplikáciou zásady voľného hodnotenia dôkazov zakotvenou v ustanoveniach § 2 ods. 12 Trestného poriadku pristúpil krajský súd k vyhodnoteniu dôkaznej situácie prezentujúcej svoje úvahy, na základe ktorých dospel k ťažiskovému skutkovému záveru, podľa ktorého tvrdenie obhajoby o účasti svedka J. K. na trestnej činnosti v postavení organizátora (príp. návodcu) nemá oporu vo výsledkoch dokazovania

preskúmaného trestného konania. O toto skutkové konštatovanie oprel krajský súd svoj právny záver o zákonnosti aplikácie inštitútu dočasného odloženia vznesenia obvinenia vo vzťahu k označenému svedkovi, a teda zákonnosti dôkazov spolutvoriacich základ rozhodnutia.

Krajský súd teda na odvolacie námietky sťažovateľa týkajúce sa tvrdenia o nezákonnosti procesu dokazovania reagoval a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s nimi primeraným spôsobom vysporiadal. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom rozsudku zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoj skutkový a tomu zodpovedajúci právny záver, čím ako súd odvolací poskytol dostatočnú ochranu právu sťažovateľa garantovanému čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Napadnutý rozsudok krajského súdu nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou, ani nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem a predovšetkým obsahuje dostatočne náležité a zrozumiteľné vysvetlenie svojich skutkových a právnych záverov vo vzťahu ku kontextu odvolacích námietok sťažovateľa. Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

V tomto kontexte samotná skutočnosť, že si krajský súd neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Rozsudok krajského súdu tak zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov a ústavný súd preto konštatuje kvalitu jeho rozsudku ako súladnú s obsahom čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takýto záver súčasne vylučuje možnosť sťažovateľom namietaného zásahu do jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a princípov rovnosti zaručených čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny.

Podľa judikatúry ústavného súdu ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vychádzajúc zo svojich záverov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti námietok porušenia označených článkov ústavy, listiny a dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 To/136/2009 z 11. februára 2010 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 25/2010 z 27. januára 2011

Sťažovateľ porušenie svojich základných práv zaručených čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu videl v tom, že sa najvyšší súd podľa jeho názoru nevysporiadal so skutočnosťou nezákonnej aplikácie inštitútu dočasného odloženia vznesenia obvinenia v jeho trestnej veci, ktorú v podanom dovolaní sťažovateľ prezentoval ako dôvod dovolania predpokladaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh, ako aj z namietaného uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ podaný mimoriadny opravný prostriedok oprel o dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a v nadväznosti na to o dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 374 ods. 3 Trestného poriadku.

V dovolaní sťažovateľ argumentoval, že *«svedok J. K., ktorý usvedčoval obvinených a u ktorého bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, bol v skutočnosti organizátorom celej trestnej činnosti, predovšetkým trestného činu vraždy, pretože mal motiváciu na odstránení poškodeného O. D., ktorého zneužíval ako „bieleho koňa“, lebo na meno poškodeného zakúpil mobilné telefóny a poškodenému boli fakturované vysoké finančné čiastky za telefónne hovory a vznikol mu dlh okolo 40 000 Sk a tvrdením poškodenému, že*

v rámci exekučného konania by mu mohol mobilný operátor zabaviť dom, ho primäl k predaju jeho rodinného domu s tým, že mu zabezpečí kupca, ktorý od neho on (obvinený J. B.) odkúpil.»

Sťažovateľ tak v dovolaní poukazoval na skutočnosť, že vo vzťahu k uvedenému svedkovi J. K. nebolo možné uplatniť dočasné odloženie vznesenia obvinenia, pretože podľa jeho názoru dôkazná situácia svedčila o postavení tohto svedka ako organizátora trestného činu, čo v zmysle ustanovenia § 205 ods. 1 Trestného poriadku vylučovalo možnosť dočasného odloženia vznesenia obvinenia jeho osobe. Vzhľadom na uvedené, špecifikujúc dôkazy svedčiace o postavení označeného svedka ako organizátora trestnej činnosti, považoval sťažovateľ výsluchy a konfrontácie s týmto svedkom vykonané za dôkazy nezákonného charakteru a odvolaciemu súdu vytýkal, že toto jeho tvrdenie neakceptoval. Svoju argumentáciu podporil sťažovateľ aj poukazom na upravenú časť skutkovej vety rozsudku krajského súdu a na jeho odôvodnenie, v rámci ktorého odvolací súd prezentoval „*vyššiu mieru účasti ďalšej osoby, spolu s obvineným M. D., na vražde poškodeného O. D.*“.

Najvyšší súd vo svojom uznesení o podanom dovolaní rozhodol tak, že ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd v úvode odôvodnenia uznesenia predovšetkým poukázal na splnenie podmienok: prípustnosti dovolania v zmysle ustanovení § 368 ods. 1 Trestného poriadku (možnosť podania dovolania proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená), podania dovolania oprávnenou osobou v súlade s ustanoveniami § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku a podania dovolania na príslušnom prvostupňovom súde a v zákonnej lehote podľa ustanovení § 370 Trestného poriadku.

Najvyšší súd ďalej charakterizoval podstatu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku predstavujúceho výnimočný prielom inštitútu právoplatnosti rozhodnutí predstavujúceho základ stability právnych vzťahov a právnej istoty, pričom uviedol, že je určený na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení.

Ďalej najvyšší súd vysvetlil podstatu dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, teda nezákonnosť vykonania dôkazov, na ktorých je

rozhodnutie založené. Najvyšší súd zdôraznil, že táto skutočnosť musí byť z obsahu spisového materiálu týkajúceho sa napadnutého konania zrejماً a nemožno ju vyvodzovať prostredníctvom odlišného vyhodnotenia existujúcich dôkazov.

Najvyšší súd citoval ustanovenie § 374 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého možno ako dôvod dovolania uplatniť aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Na tomto mieste uviedol, že svoj prieskum zameral aj na preverenie okolnosti, či v prvostupňovom konaní neboli použité nezákonné dôkazy, o ktoré by sa potenciálne opieralo aj druhostupňové rozhodnutie.

Najvyšší súd uviedol, že aj keď odvolací súd oproti skutkovým záverom prvostupňového súdu ustálil skutkový záver o vyššej miere účasti ďalšej „osoby J.K.“ na spáchaní prerokúvaného trestného činu vraždy, v rámci celého trestného konania nebolo nijako konštatované a nedošlo ani k vyhodnoteniu dôkazov v tom smere, že by organizátorom tohto trestného činu bol svedok J. K.

Najvyšší súd argumentoval, že sťažovateľ tak v odvolaní, ako aj v dovolaní síce prezentoval záver, že organizátorom prerokúvaného trestného činu vraždy mala byť „osoba J.K.“, no z obsahu odôvodnenia ním podaného dovolania vyplýva, že ho sťažovateľ vyvodil len z vlastného hodnotenia jednotlivých dôkazov, odlišného oproti hodnoteniu vykonanému prvostupňovým a odvolacím súdom. V tejto súvislosti zdôraznil, že skutkové závery konajúcich súdov obsiahnuté v napadnutom rozsudku sú pre dovolací súd záväzné a nemôže ich meniť.

Najvyšší súd v závere skonštatoval, že dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku uplatňovaný sťažovateľom by bol akceptovateľný len za podmienky, ak by v rámci trestného konania konajúce súdy dospeli k nespochybniteľnému záveru o organizátorstve „osoby svedka J.K.“.

Pretože k takémuto záveru vykonané trestné konanie nedospelo, nemožno označené dôkazy – výsluch „svedka J.K.“ a konfrontácie s ním vykonané kvalifikovať ako nezákonné. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie sťažovateľa pre nesplnenie označeného dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Ústavný súd po preskúmaní namietaného uznesenia najvyššieho súdu dospel k týmto relevantným čiastkovým záverom:

Najvyšší súd interpretoval podstatu mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania, čím vo všeobecnosti vymedzil podmienky jeho uplatnenia.

V ďalšom bode najvyšší súd podrobne vysvetlil konkrétny, sťažovateľom vymedzený dovolací dôvod poskytovaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a súčasne aj podmienky jeho aplikovateľnosti.

Najvyšší súd prostredníctvom preskúmania skutkových záverov konajúcich súdov preveril opodstatnenosť tvrdení sťažovateľa o porušení ustanovenia § 205 ods. 1 Trestného poriadku upravujúceho podmienky aplikácie inštitútu dočasného odloženia vznesenia obvinenia.

Na základe uvedeného preskúmania dospel najvyšší súd k záveru o vecne správnej aplikácii označeného inštitútu, na základe čoho vyvrátil argumentáciu sťažovateľa, ktorý predostrel tvrdenie o nezákonnosti procesu dokazovania.

Najvyšší súd vychádzajúc z označeného záveru skonštatoval nedostatok sťažovateľom formulovaného dovolacieho dôvodu a dovolanie ako neprípustné odmietol.

V prijatom uznesení sp. zn. 5 Tdo 25/2010 z 27. januára 2011 najvyšší súd podrobne interpretoval relevantnú právnu úpravu týkajúcu sa mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania a následne potvrdil zákonnosť postupu týkajúceho sa aplikácie inštitútu dočasného odloženia vznesenia obvinenia v predmetnom trestnom konaní. Najvyšší súd vyčerpávajúco odpovedal na relevantné argumenty sťažovateľa týkajúce jeho tvrdení o nezákonnosti vykonaných ťažiskových dôkazov trestného konania. Na základe náležitého odôvodnenia vylúčil najvyšší súd danosť dovolacích dôvodov podľa ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (v nadväznosti na to aj súvisiaceho dôvodu podľa ustanovenia § 374 ods. 3 Trestného poriadku) a rozhodol o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť.

Konštatovanie o neprípustnosti dovolania sťažovateľa bolo založené na racionálnom, podrobnom, a teda ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy [ustanovenia § 205 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. g) a § 374 ods. 3 Trestného poriadku], ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania.

Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu tak predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy a vyčerpávajúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľovi zo strany najvyššieho súdu, na ktorej tento postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd tak považuje odôvodnenia jeho rozhodnutia za dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo súčasne vylučuje aj možnosť sťažovateľom namietaného sekundárneho zásahu do jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a do princípov rovnosti zaručených čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v časti namietaného porušenia čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 25/2010 v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 5 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 To 136/2009 z 11. februára 2010 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 25/2010 z 27. januára 2011

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom (rozhodnutím) orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom (rozhodnutím orgánu verejnej moci) a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vzhľadom na zjavný nedostatok príčinnej súvislosti medzi obsahom argumentácie sťažnosti smerujúcej voči rozhodnutiam týkajúcim sa priamo a nepriamo trestu odňatia slobody a obsahom čl. 17 ods. 5 ústavy poskytujúcim garancie osobnej slobody jednotlivca

v súvislosti s inštitútom väzby ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v označenej časti ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2011